

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.03.2006
Sayı: 325

21739
20102-50810

Prof. Dr. Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

14.01.1998 tarihli 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.
Gereğini arz ederim.

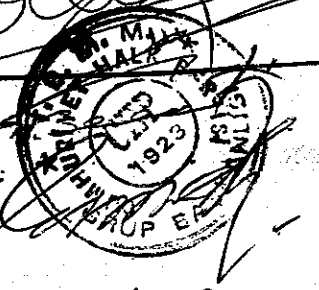
Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Sağlık, Aile, Gelişme ve Sosyal İşler
Esas Kom.	Adalet
Tarih	30.3.2006 21739
T. B. M. M. Sayısı	E.D. Sayısı 325

ADI VE SOYADI	SEÇİM ÇEVRESİ	İMZASI
Dr. İsmail Değerli	Ankara	
Mehmet KARDAŞ	1/ AN	
Mehmet Ali Aulon	Eskişehir	
Kemal SAĞ	Adana	
Malı Akçiz	İstanbul	
Ahmet Erkin	İzmir	
Nurettin Sözen	Sivas	
Mustafa Özyurt	ERZURUM	
Ulu Örkun	Çanakkale	
Muharrem Toprak	İzmir	
M. mesut ÖZKAN	Aydın	
Feridun Balapan	Antalya	
Muharrem Kılıç	Malatya	
Feridun Ayvazoglu	Çorum	
İzzet Çetin	Kocaeli	
Kemal Kılıçkaya	İstanbul	
Osman Özcan	Antalya	
Noray Kamran	Antalya	
HARUN AKIN	ZORİGULDAK MU	
P. Kerim ÖZKAN	BURSA MU	
Conan Arıman	İzmir MU	
Tarkan Mıçoğulları	İzmir MU	

Bulent Barstali
 Atilla Ersoy

İzmir MU
 Antalya

Genel Gerekçe:

Toplumun vazgeçilmez temel birimi olan ailenin korunabilmesi için devlet ilgili yasal düzenlemeleri yapmakla yükümlüdür.

Toplumda uygulanan şiddetten en çok kadınlar ve çocuklar etkilenmektedirler. Uluslar arası mevzuatta şiddetin tanımına baktığımızda ilk olarak Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'nin birinci maddesinde "şiddet, ister kamusal ister özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakmaktır" şeklinde düzenlendiğini görüyoruz. Bu tanıma daha sonra 'kurbanı ekonomik ihtiyaçlardan yoksun bırakmak' da eklenmiştir. Dünya Sağlık Örgütü eşlerin uyguladığı şiddeti, yakın bir ilişkide fiziksel, psikolojik ya da cinsel hasara yol açan her tür davranış olarak tanımlar. Yapılacak olan yasal düzenleme de bu bağlamda fiziksel şiddetin yanı sıra cinsel, sözel ve psikolojik şiddeti de kapsamalıdır.

4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da düzenlenmiş olan kusurlu eş ibaresinin de ülkemizdeki geniş aile yapısı da göz önünde bulundurularak genişletilmesi zorunludur.

4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da düzenlenmiş olan tedbir süresi en fazla 6 ay olarak yer almıştır ancak cezai yaptırımın paraya çevrilebilmesi veya ertelenmesi gibi hususlar düzenlenmemiştir. Yasanın caydırıcı olabilmesi için hapis cezalarının para cezasına çevrilmemesi veya ertelenmemesi gerekmektedir. Ayrıca kimlik hallerinde

verilen 6 aylık tedbir kararına rağmen şiddet uygulayan bireyin davranışlarında herhangi bir düzelme olmamaktadır. Bu gibi hallerde şiddet uygulayan aile bireyini, şiddet olayının gerçekleştiği ailenin takibi gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, taraf olduğu uluslar arası sözleşmelerden başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde de düzenlenmiş olan adil yargılanma hakkına ilişkin gerekli uyumun sağlanması gerekmektedir.

Aile içi şiddet olaylarını önlemek ve aileyi daha etkin korumak için 14.01.1998 tarihli 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da ilgili değişikliklerin yapılması amacıyla ilgili kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – Uygulamada sözel şiddet, psikolojik şiddet, cinsel şiddet gibi şiddet türlerinin göz ardı edildiği ve şiddet denilince sadece fiziksel şiddetin algılanmakta olduğu göz önünde bulundurularak 14.01.1998 tarihli 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun’un 1.maddesine şiddetin herhangi bir türü ibaresi eklenerek kanunun ruhuna uygun olan etkin korumanın sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2 – Ülkemizdeki geniş aile yapısı göz önünde tutularak, şiddeti uygulayan bireyin sadece eşlerden biri olmadığı olaylar mevcuttur. Nasıl ki şiddet gören kavramı aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri denilerek sadece eşlerden biri veya çocuklar ile sınırlı tutulmamışsa, kanun şiddeti uygulayan birey açısından da aynı şekilde mütalaa edilmelidir.

Madde 3 – Karakolların, emniyet müdürlüklerinin ve suçüstü savcılığının, aile içi şiddet içerikli bütün vakalarla ilgili sorumluluğunun olması zorunludur.

Koruma kararı verilmiş kişi eğer ki bu karara aykırı davranmış ise kanunun sağlaması gereken etkin koruma için verilecek olan hapis cezasının paraya çevrilememesi ve ertelenememesi gerekmektedir.

Mağdur olan bireyin haklarının etkin bir şekilde kullanabilmesi için ücretsiz hukuki yardımdan faydalanabilmesi gerekmektedir. Talep üzerine sağlanacak olan bu hukuki yardım ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti taraf olduğu bir çok uluslararası sözleşme ile yükümlülük altına girdiği adil yargılanma hakkını mağdura sağlamış olacaktır. Aynı fıkra hükmünde yer alan sığınma evine yerleştirilmesi hususu da mağdurun özellikle kişisel güvenliğinden endişe duyulduğu, gerçekleşmesi muhtemel olaylardan zarar görmemesini sağlamaya yöneliktir.

Maddenin yedinci fıkrasında bahsedilen sosyal inceleme raporu ile gerekli gözetim, koruma ve denetim mekanizmalarının sağlıklı işleyebilmesi amaçlanmıştır. Görevlendirilmiş zorunlu bir uzman tarafından hazırlanacak bu rapor şiddet uygulayan aile bireyine uygulanacak olan tedbirin süresini etkileyecektir.

Şiddete maruz kalan aile bireyinin müdafii yardımından faydalandırılması zorunludur. Şiddete maruz kalan aile bireyi, talep üzerine Cumhuriyet Başsavcılığınca uygun görülen bir sığınma evine yerleştirilir.

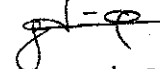
Şiddete maruz kalan aile bireyinin izlenmesi ve tedbir kararlarının uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi için o aileye sosyal inceleme raporu hazırlatılmak üzere zorunlu bir sosyal hizmet uzmanı görevlendirilir. Görevlendirilen uzman ortaya çıkacak ihlalleri derhal Cumhuriyet Savcılığına ihbarla yükümlüdür. Ayrıca görevlendirilen uzman tedbir müddeti sonunda bir inceleme raporu hazırlar ve hakime sunar. Hakim inceleme raporuna göre tedbirin uzatılıp uzatılmayacağına karar verir

Madde 4 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

